



# Úttekt á tollafgreiðslu plöntuverndarvara árið 2014.

## 1. Inngangur og markmið

Plöntuverndarvörur eru notaðar í landbúnaði og garðyrkju til þess að hefta vöxt, varna sýkingum og skemmdum í gróðri af völdum hvers kyns lífvera eða til þess að stýra vexti plantna. Samkvæmt efnalögum nr. 61/2013 er að óheimilt að tollafgreiða plöntuverndarvörur nema markaðsleyfi þeirra liggja fyrir. Umhverfisstofnun kallar eftir vörureikningi við tollafgreiðslu á þessum vörum og staðfestir með áritun sinni, að vörur sem tilgreindar eru á honum hafi markaðsleyfi hér á landi og að heimilt sé að tollafgreiða þær.

Um leið og veitt er heimild til tollafgreiðslu vegna plöntuverndarvara samkvæmt ofangreindu eru skráðar upplýsingar af vörureikningi um þær vörur sem eru leyfisskyldar til að fá yfirlit yfir það hve mikið af hverri er sett á markað hér á landi. Þessar upplýsingar eru lagðar til grundvallar við að áætla sölu og notkun á plöntuverndarvörum hér á landi og hafa því mikla þýðingu við framtíðarstefnumótun í þessum málaflokki, ekki síst þegar kemur að því að útbúa áhættuvísa vegna notkunar á plöntuverndarvörum. Jafnframt eru þessar upplýsingar lagðar til grundvallar við gagnaskil til Hagstofu Íslands, alþjóðastofnana og fleiri aðila og því ljóst að mikilvægt er að geta treyst því að upplýsingarnar sem fást með þessum hætti gefi rétta mynd af því hve mikið af plöntuverndarvörum fer á markað hér á landi.

Í desember 2014 var gerð úttekt á tollafgreiðslu plöntuverndarvara fyrir árin 2012 og 2013<sup>1</sup> og hér er greint frá sambærilegri úttekt vegna ársins 2014 þar sem markmiðin eru þau sömu, það er að segja:

- Að skoða hvort upplýsingar sem fengnar eru úr gögnum Umhverfisstofnunar vegna tollafgreiðslu á plöntuverndarvörur séu í samræmi við upplýsingar sem fram koma í skrá Tollstjóra.
- Að athuga hvort tollflokkun sé hugsanlega ábótavant, þannig að gögn um tollafgreiðslu gefi ekki réttar upplýsingar um þær plöntuverndarvörur sem boðnar eru fram á markaði hérlendis.

---

<sup>1</sup> [http://www.ust.is/library/Skrar/Atvinnulif/Efni/Varnarefni/Samantekt\\_f-vef\\_%C3%9Attekt%20%C3%A1%20tollafgrei%C3%B0slu%20PVV.pdf](http://www.ust.is/library/Skrar/Atvinnulif/Efni/Varnarefni/Samantekt_f-vef_%C3%9Attekt%20%C3%A1%20tollafgrei%C3%B0slu%20PVV.pdf)

## 2. Framkvæmd

Tollstjóri lætur Umhverfisstofnun á hverju ári í té skrár yfir vörur í ákveðnum tollflokkum sem koma til tollafgreiðslu hjá embættinu, þar sem m.a. er að finna upplýsingar um það hvaða aðilar óska eftir tollafgreiðslu, í hvaða tollflokk vörunar falla og nettóþyngd á vörum í hverjum tollflokki.

Í þessari úttekt er athyglinni beint að plöntuverndarvörum og unnið með gögn frá Tollstjóra fyrir árið 2014 varðandi tollafgreiðslu á vörum í eftirfarandi tollflokkunum:

- 3808.5000: - Efni til varnar gegn eða útrýmingar á skordýrum, nagdýrum, sveppum og illgresi, efni til að hindra spírún, efni til að stjórna plöntuvexti, sóttthreinsandi efni og áþekkar vörur.
- 3808.9100: - Skordýraeyðir; - Sveppaeyðir
- 3808.9300: - Illgresiseyðir, spírúnareyðir og efni til að stjórna plöntuvexti

Gögn Umhverfisstofnunar og Vinnueftirlits ríkisins, sem aflað er við áritun vegna tollafgreiðslu á plöntuverndarvörum, voru borin saman við gögn Tollstjóra til þess að leiða í ljós hvort veitt hafi verið áritun við tollafgreiðslu á vörum í ofangreindum tollflokkum og hvort tollflokkun væri í einhverjum tilfellum röng.

## 3. Niðurstöður

Samkvæmt gögnum frá Tollstjóra fengu 9 fyrirtæki tollafgreiðslu á árinu 2014 fyrir plöntuverndarvörum sem falla undir þá tollflokka sem voru til skoðunar í þessari athugun (1. tafla). Til samanburðar má sjá hvaða fyrirtæki fengu tollafgreiðslu á þessum vörum árin 2012 og 2013.

### 1. tafla. Fyrirtæki sem fengu tollafgreiðslu á plöntuverndarvörum í tollflokkum 3808.5000, 3808.9100 og 3808.9300 árin 2012, 2013 og 2014.

Fyrirtæki:	2012	2013	2014
Bauhaus Ísland ehf	X	X	X
Demeter ehf		X	X
Espiflöt ehf	X		X
Frjó Umbúðasalan ehf	X	X	X
Garðheimar Gróðurvörur ehf	X	X	X
Grænn markaður	X	X	X
Innigarðar ehf			X
Nathan og Olsen hf	X	X	X
Planta ehf			X

Alls voru tollafgreidd tæp 17 tonn af vörum á árinu 2014 í þeim tollflokkum sem verkefnið nær til og er það um 10% aukning frá árinu 2013 (2. tafla). Veitt var áritun fyrir 15,9 tonnum (95%) en 0,8 tonn (5%) fengu tollafgreiðslu án áritunar. Til samanburðar voru tollafgreidd 15,2 tonn af vörum á árinu 2013 í þeim tollflokkum sem hér eru til skoðunar, þar af var veitt áritun fyrir 10,9 tonnum (71%), en 4,4 tonn (29%) fengu tollafgreiðslu án áritunar. Það hefur því orðið breyting til batnaðar á milli ára í því hversu hátt hlutfall plöntuverndarvara kemur til áritunar áður en tollafgreiðsla á sér stað og því ber að fagna.

**2. tafla. Tollafgreiðsla á plöntuverndarvörum í tollflokkum 3808.5000, 3808.9100 og 3808.9300 árin 2013 og 2014.**

	2013		2014		Breyting milli ára	
	tonn	%	tonn	%		
<b>Tollafgreitt alls</b>	15,2		16,7		+ 1,5 t	+ 10%
<b>...þar af með áritun</b>	10,9	71%	15,9	95%		
<b>...þar af án áritunar</b>	4,4	29%	0,8	5%		

Plöntuverndarvörur sem fengu tollafgreiðslu á árinu 2014 komu frá 9 löndum og algengustu upprunalöndin voru, eins og í fyrri athugun, Belgía, Danmörk og Holland, en 82% varanna áttu uppruna sinn í þessum löndum.

Í 3. töflu má sjá hvernig vörur sem komu til tollafgreiðslu á árunum 2013 og 2014 féllu í tollflokka. Á árinu 2014 kom langmest til tollafgreiðslu í tollflokki 3808.9300 eða 10,8 tonn sem nemur um 65% af því sem var tollafgreitt af þessum vörum í heild það ár. Þar næst komu vörur í tollflokki 3808.9100 eða 5,8 tonn eða tæplega 35% og að lokum 0,1 tonn (0,6%) féllu í tollflokk 3808.5000. Skiptingin á árinu 2013 var aftur á móti þannig að tollafgreidd voru 12,5 tonn af plöntuverndarvörum í tollflokki 3808.9300 (82%), 2,7 tonn í tollflokki 3808.9100 (18%) og 0,3 tonn í tollflokki 3808.5000 (1,6%).

**3. tafla. Tollafgreiðsla á plöntuverndarvörum árin 2013 og 2014 sundurliðað eftir tollnúmerunum 3808.9100 og 3808.9300 og 3808.5000.**

Tollflokkur		2013		2014	
		tonn	%	tonn	%
<b>3808.9300</b> <b>Illgresiseyðar, stýriefni</b>	Tollafgreitt í flokki	12,5		10,8	
	...þar af með áritun	9,4	75%	10,5	97%
	...þar af án áritunar	3,1	25%	0,3	3%
<b>3808.9100</b> <b>Skordýraeyðar, sveppaeyðar</b>	Tollafgreitt í flokki	2,7		5,8	
	...þar af með áritun	1,5	54%	5,4	93%
	...þar af án áritunar	1,3	46%	0,4	7%
<b>3808.5000</b> <b>Vörur tilgreindar í 1. athugasemd við undirlið við 38. kafli tollskrár <sup>2</sup></b>	Tollafgreitt í flokki	0,3		0,1	
	...þar af með áritun	0	0%	0	0%
	...þar af án áritunar	0,3	100%	0,1	100%

Hlutfall vara sem fengu tollafgreiðslu án áritunar er lægst 3% í tollflokki 3808.9300 á árinu 2014, en hæst í tollflokki 3808.9100 á árinu 2013 (46%), þ.e.a.s. ef undanskyldar eru vörur í tollflokki 3808.5000 en þær komu aldrei til áritunar. Eins og áður eru ríkari brögð að því að vörur í tollflokki 3808.9100, heldur en vörur í tollflokki 3808.9300, séu tollafgreiddar án þess að fá heimild Umhverfisstofnunar til tollafgreiðslu, en þó er þessi munur ekki mikil á árinu 2014.

Eins og í eftirliti vegna ára 2012 og 2013 var nokkuð um það að plöntuverndarvörur væru ekki rétt tollflokkaðar og algengast var að sjá að vörur sem teljast til sveppaeyða, og hefðu því átt að flokkast í tollflokk 3808.9100 (skordýra-,sveppaeyðar), voru settar í tollflokk 3808.9201 (fúavarnarefni). Þetta

<sup>2</sup> Sbr. c-lið 34. tl. 1. gr auglýsingar nr. 142/2006 (A-deild Stjórnartíðinda, gildistöku dagur 1. janúar 2007)



var leiðrétt við úrvinnslu á gögnunum í þeim tilfellum þar sem augljóst var að flokkunin væri röng og munu hlutaðeigandi fyrirtæki verða upplýst um þetta.

Jafnframt voru einhver brögð að því að plöntuverndarvörur væru settar í tollflokk 3808.5000, sem eiga, eftir atvikum, í raun heima í tollflokki 3808.9100 eða 3808.9300. Þetta nemur að vísu ekki nema 0,1 tonni (0,6% af heild) á árinu 2014 og dróst saman um rúm 60% frá árinu 2013. Eins og fram kemur í 3. töflu koma þessar sendingar ekki til áritunar.

## 4. Lokaorð

Í samræmi við hlutverk Umhverfisstofnunar í efnalögum og nauðsyn þess að afla upplýsinga um setningu plöntuverndarvara á markað mun stofnunin fylgjast náið með því hvaða plöntuverndarvörur eru boðnar fram á markaði hér á landi. Einn liðurinn í því er að fylgjast með tollafgreiðslu á þessum vörum. Mikilvægt er að hafa ætíð bestu tiltækar upplýsingar um markaðssetningu á þessum vörum til þess að styðjast við í stefnumótun til framtíðar, þar á meðal við gerð og endurskoðun aðgerðaáætlunar um notkun á plöntuverndarvörum og til að reikna út áhættuvísa vegna notkunar þeirra. Þá eru slíkar upplýsingar einnig nýttar við skyldubundin gagnaskil til innlendra og erlendra aðila.

28. maí 2015

Björn Gunnlaugsson, verkefnisstjóri